

Резиме на Посебниот план за одгледување и заштита на шумите во заштитените подрачја за шумско-стопанска единица Дренак (2022 – 2031 година)

Шумскостопанската единица Дренак е дел од заштитениот предел Осоговски Планини .

Вкупна површина 1 443,30 ха
 Шуми 1 306,20 ха
 Шумски култури 0,00 ха
 Шумско земјиште103,10 ха
 За други намени34,00 ха

Опфаќа имот (шуми и друго земјиште) во 100% државна сопственост, имот каде државата е сосопственик и имот со неизложени права.

Според член 6 од Одлуката за прогласување на заштитен предел се воспоставени следните зони

- Зона на строга заштита
- Зона на активно управување
- Зона на одржливо користење и
- Заштитен појас

ШСЕ Дренак како дел од заштитениот предел Осоговски Планини од воспоставените зони ги зафаќа следните површини

- Зона на строга заштита со вкупна површина од 101,90 ха
- Зона на активно управување со вкупна површина од 242,50 ха
- Зона на одржливо користење со вкупна површина од 961,80 ха

Табела 1: Шуми според форма на одгледување

форма на одгледување	површина		дрвна маса			тековен прираст			просечен прираст		
	ха	%	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха
високостеблени	1051,90	80,53	223 335	90,11	212,32	3 541	90,80	3,36	991	75,24	0,94
нискостеблени	254,30	19,47	24 510	9,89	96,38	359	9,20	1,41	326	24,76	1,28
вкупно	1 306,20	100,00	247 845,0	100,00	189,75	3 900,0	100,00	2,98	1 317	100,00	1,00

Табела 2: дрвени видови по површина,дрвна маса и прираст

Дрвен вид	површина		дрвна маса			тековен прираст			просечен прираст		
	ха	%	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха
Разновозрасен насад од бука	615,1	47,09	145 396	58,66	236,38	2 164	55,48	3,51	-	-	-
Едновозрасен насад од бука	429,5	32,88	77 209	31,15	179,76	1 350	34,61	3,14	975	74,03	2,27
Нискостеблен насад од бука	254,3	19,47	24 510	9,88	96,49	359	9,2	1,41	326	24,75	1,28
Култивиран насад од црн бор	7,3	0,56	730	0,31	100	27	0,71	3,69	16	1,22	2,19
Вкупно	1 306,2	100,0	247 845	100,00	189,75	3 900	100	2,98	1 317	100,00	1,00

Вкупно обрасната површина на шумскостопанската единица “Дренак” изнесува 1 306,20 ха. Од вкупно обраснатата површина под високостеблени насади има површина 1 051,90 ха и нискостеблени насади со површина од 254,30 ха.

Според начинот на стопанисување:

- високостеблените разновозрасни насади се на површина од 615,10 ха или 47,09%
- високостеблените едновозрасни насади се на површина од 429,5 ха или 32,88 %

- нискостеблени насади на површина од 254,30 ха или 19,47 %

По однос на видовиот состав, чистите насади се застапени на површина од 1 306,2 ха или 100 %, вкупната обрасната површина на шумскостопанската единица (ШСЕ).

По однос на очуваноста, очуваните насади се застапени на површина од 1 306,2 ха или 100 %.

По однос на обновеноста и подмладувањето на насадите состојбата е различна. Во насадите каде се вршени пребирна и оплодна сеча има внесувано смрча, но истата е со слаби резултати бидејќи е потисната од матичниот дрвен вид, додека во сите насади каде се вршени сечи има масовна појава на генеративно обновување, претежно од бука, а помал процент и бреза. Во насадите каде што не е вршено сеча, обновеноста и подмладувањето е средно добро.

Општи цели на одгледување и заштита

Целите на мерките и активностите за одгледување и заштитата се пропишани со Посебниот план, соодветно по зони и се во согласност со Законот за шумите и Одлуката на Владата на РСМ за прогласување на дел од Осоговските Планини за Заштитен предел.

Шумите според позитивните Законски прописи, се третираат како добро од посебен општествен интерес. Поради ваквиот третман, со нив се стопанисува според принципот на трајност во стопанисувањето и искористувањето. Сето тоа, со цел да може трајно да се обезбедат одредени количини на разни дрвни сортименти и други шумски производи, неопходно потребни за задоволување на потребите на населението и индустријата, која ги користи различните сортименти и производи.

Покрај материјалните користи од шумата, тие треба да ги задоволуваат и општо корисните функции, неопходно потребни за задоволување на општеството во целост. Овие функции ќе бидат исполнети, ако шумата дава трајно зголемено количество на дрво, со се подобар квалитет. Такви функции на шумата се: заштита на почвата од ерозија, подобрување на климата, прочистување на воздухот, регулирање на водениот режим и друго.

Според состојбата на насадите вкупниот тековен прираст за шумскостопанската единица изнесува 3 900 м³ годишно. **Планираниот десетгодишен етат изнесува 17 667 м³ или 43,6% од можниот прираст.** Бидејќи, планираниот принос (етат) е помал од можниот прираст, целта за обезбедување на трајност во стопанисувањето е осигурана.

План за обновителски и одгледувачки мерки-прореди

Приносот ќе се реализира како претходен принос преку одгледувачки мерки-прореди.

Проредите ќе се извршат во чистите високостеблени разновозрасни и едновозрасни насади од бука. Проредите ќе се изведуваат со цел да се подобри квалитетот на целокупната состојба на насадите. За таа цел потребно е да се остранат оштетените некавалитетни стебла (суви, заболени, нападнати од штетници и фитопатолошки заболувања и сл.)

Покрај овие стебла треба да се остранат и стебла кои го попречуваат правилниот раст и развиток на квалитетните стебла, како и стеблата со скршени врвови, оштетени од ветроломи и снегоизвали и болни стебла. Исто така од насадите треба да се остранат и стебла со големи круни, односно многу се разгранети, а покрај нив има подмладок кој неможе правилно да се развива од засенетост. За овој стопански период се планира да се изврши проред на насади на површина од 384,50 ха. Оваа сеча ќе се спроведе во одделите: 8а, 9а, 17а, 18а, 20а, 21а, 24а и 25а. Притоа за периодот од 2022-2031 се предвидува користење на 15 786 м³ бруто дрвна маса.

Вонредниот принос изнесува 1 881 м3 и истиот доаѓа од панираната изградба на 8,90 км шумски патишта.

Вкупниот редовен и вонреден етат за десет години изнесува 17 667 м3.

Табела 3: планирани приходи од други шумски производи

Вид на производ	Количина кг/м3	Цена 1 кг/м3	Вкупно денари
Боровики	10 000	100	1.000 000
Печурки (свежи)	10 000	150	1.500 000
Модра смрека	3 000	50	150 000
Разни чаеви	3 000	35	105 000
Вкупно:			2 755 000,00

План за одгледување на шумите

Предвидено е пошумување на 10 ха голина, со 25 000 садници..

Шуми во кои не се дозволува напасување на добиток

Добитокот може да направи големи штети врз младо подигнатите култури и поникот на насадите, со што би се оневозможила обновувањето или подмладувањето на шумите. Според член 52 од Законот за шумите се забранува пасење на добиток во шума.

Во ШСЕ нема забележано напасување на добиток и не постои потенцијална опасност,. Без разлика на тоа, сепак во иднина во рамки на ШСЕ, стручните лица од ова шумското стопанство потребно е да се постават табли со натпис "Забрана за напасување на добитокот" и ќе преземат други соодветни мерки за заштита на шумите од напасување на добитокот (зголемена чуварска служба, едукација на сточарите, давање совети, опомени, а во најлоши случаи и казнување).